

**Základní škola a Mateřská škola Třemešná, okres Bruntál
Třemešná 341, 793 82**

Školní vzdělávací program Školní klub

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: ŠVP pro školní klub

Adresa školy: Třemešná 341, 793 82

Ředitel školy: Mgr. Kamila Samsonová

**Zřizovatel školy: Obec Třemešná
Třemešná 304
793 82**

IČO: 00852538

IZO: 102 008 990

REDIZO: 6001320

**Kontakty: tel. 554 652 218
e-mail.zshrncalikova@sezam.cz
www.zs-tremesna.cz**

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2010

**Mgr. Kamila Samsonová
ředitelka školy**

razítko školy

Motto: "Každé naše jednání by mělo sloužit nejen vlastnímu prospěchu, ale i prospěchu jiných."

J.A. Komenský

Charakteristika školního klubu

Školní klub je součástí ZŠ a MŠ Třemešná od 1. 9. 2010 je veden v hlavní činnosti školy. Kapacita školního klubu cca 25 dětí odpovídá kapacitě žáků celé ZŠ Třemešná, tj. 97 žáků. Školní klub je nízkoprahový, s připravenými programy je otevřen i pro děti a mládež z celého regionu Osoblažska.

Činnost školního klubu je rozčleněn na **činnost pravidelnou a příležitostnou (nepravidelnou).**

Školní klub se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči, obcí, s neziskovými organizacemi a jinými subjekty.

Cíle vzdělávání

- Prožívat radostné chvíle, pocit jistoty a bezpečí.
- Rozvíjet osobnostní a volní vlastnosti dítěte.
- Rozvíjet vědomosti a jejich praktické dovednosti.
- Učit se komunikovat, spolupracovat a respektovat se.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickým úvahám a analýzám, k řešení problémů.
- Rozvíjet fyzickou zdatnost při sportu a pohybových aktivitách.
- Učit se předávat znalosti, zkušenosti a dovednosti v různých oblastech.
- Utvářet kladný vztah k přírodě a učit se chránit svět kolem nás .
- Nabízet žákům různorodé činnosti.
- Přistupovat s individuálním přístupem k jednotlivým žákům.
- Vytvářet dobré podmínky pro odpočinek a relaxaci.
- Rozvíjet kvalitní spolupráci s rodiči žáků.

Formy vzdělávání

1. Pravidelná činnost.

Je dána týdenní skladbou řízených činností a představuje zejména organizované, řízené a vzdělávací činnosti a aktivity zájmového vzdělávání:

- Pracovní činnost.
- Dramatická a hudební aktivita.
- Sportovní aktivity.
- Vaření a stolničení, příprava studené kuchyně.
- Práce s PC, samostatné vyhledávání nových informací.
- Příprava na vyučování.
- Etická příprava do života a etiketa.
- Kroužky přírodovědné (myslivecký, EVVO).
- Keramika, výtvarné činnosti a ruční práce.
- Různé výtvarné techniky

2. Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační a zážitková činnost, organizovaná nepravidelně dle zájmu a potřeb žáků a možností ŠK (akce a projekty). Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností.

Činnosti, které jsou mimo místo sídla organizace :

Zájezdy za poznáním, víkendové akce, dramatická vystoupení, karneval, soutěže, výstavy, minitábory, tvořivé dílničky, čištění potoka ad.

Nízkoprahové činnosti : Klub deskových a logických her, multifunkční stůl.

Nepravidelná činnost (klubová): Možnost napsat úkoly, k dispozici-knihovna, televize, video, počítač, stolní hry atp. Bez poplatku a přihlášky. Evidence - pouze zápis do třídní knihy.

Podmínky přijímání a průběhu zájmového vzdělávání

ŠK je určen přednostně pro žáky ZŠ a MŠ Třemešná. Zahrnuje žáky zejména 2. stupně, doplňují žáky 1. stupně. Žák je přijímán na základě přihlášky ředitelkou školy, přednostně žáci 2. stupně a dojíždějící. Na škole pod školním klubem fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD a je na ně brán ohled při plánování činností ŠK. Podmínky ukončení zájmového vzdělávání – v případě opakovaného porušení řádu školního klubu (dle závažnosti přestupku, max. 2x), je na základě písemného vyrozumění zákonnému zástupci, žák vyloučen.

Zájmové vzdělávání ve ŠK bude zakončováno vydáním pamětního listu žákovi. V poslední týdně probíhajícího školního roku se uspořádá rozlučková akce - Rozloučení se školním klubem.

Délka a časový plán zájmového vzdělávání.

Zájmové vzdělávání ve školním klubu je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin, se po projednání se zřizovatelem činnost ŠK přerušuje. ŠK podle tematického plánu také zajišťuje o prázdninách samostatně nebo ve spolupráci s neziskovými organizacemi volnočasové aktivity, letní tábory, exkurze, výlety apod.

Délku trvání kroužku a pravidelnost si vždy určuje vedoucí zájmového kroužku.

Na škole jsou vytvořeny podmínky pro činnost ŠK a se svým vybavením tříd mohou fungovat tyto typy kroužků:

- jazykové kroužky,
- výtvarné kroužky,
- pracovní kroužky a různé pracovní techniky,
- počítačové kroužky a kroužky informatiky,
- pěvecké kroužky,
- kroužky hry na hudební nástroj,
- kroužky keramiky,
- kroužek vaření studené kuchyně,
- ekologický kroužek,
- myslivecký kroužek,
- sportovní a pohybový kroužek,
- dramatický kroužek.

ŠVP pro ŠK je vytvořen na dobu čtyř let.

Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami – integrace.

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Dle obtížnosti a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠK, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti – PPP, SVP, kurátor pro děti a mládež, sociální odbor apod. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude ŠK nabízet další doplňkové aktivity dle zájmů žáků.

Materiální podmínky

Školní Klub ke své činnosti využívá výtvarnou dílnu – ateliér, umístěnou samostatně v budově školy. V blízkosti výtvarny je sociální zařízení, umývárna, kuchyňka, tělocvična, školní knihovna a šatny. Třída je vybavena speciálními náklonnými stoly, pracovními stoly, tabulí, velkou nabídkou společenských her, deskových, logických a stolních her, kulečnický pro děti a pákovým fotbalem. Dále třída nabízí relaxační koutek s kobercem. ŠK využívá pro svou činnost kuchyň s kuchyňskou linkou a sporákem, stoly na vaření a stolničení, hygienickým zázemím a lednicí. Užívání mimoškolních prostor je ošetřeno pravidly bezpečnosti.

Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání činí 60,-Kč na jedno pololetí. Úplata se hradí u vedoucího zájmového vzdělávání na škole. Nárok na vrácení úplaty pro žáka nastává v případě dlouhodobé nemoci a to po dohodě s ředitelem školy. Datum úhrady určí ředitel, zpravidla do 15. dne měsíce září a února, a seznámí s ní rodiče na schůzce se zákonnými zástupci. ŠK využívá financování z více zdrojů – kromě základních zdrojů MŠMT a zřizovatele školy, čerpá finance i z dalších zdrojů např. z projektů a dotací, sponzorské dary apod.

Personální podmínky

Pedagogický provoz ve ŠK zajišťuje kvalifikovaný vychovatel spolu s administrativou spojenou se školním klubem s úvazkem 0, 50 se středoškolským pop. vysokoškolským vzděláním (na SPgŠ, fakulty pedagogického směru zaměřené na vychovatelství, rekreologii nebo speciální pedagogiku).

Personální zajištění

Pracuje zde jeden vychovatel, učitelé a dobrovolníci, kteří vedou kroužky a které splňují vzdělávání pedagogického směru. V rámci DVPP se každoročně vzdělávají na akreditovaných kurzech a programech dalšího celoživotního vzdělávání v oboru pro ŠK. Spoluúčast rodičů na výchově a vzdělávání zajišťuje školní klub formou aktivit, akcí a pravidelné činnosti. Rodiče se mohou dle potřeby kontaktovat s pedagogem, který vede daný zájmový kroužek. O provozu, programu a akcích pořádaných ŠK jsou rodiče předem informováni schůzkou či písemnou formou.

Podmínky BOZP

ŠK zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře, nabyli další vědomosti, zkušenosti a dovednosti. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, zaměstnanci a rodiči, ale i s širokou veřejností.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠK je zajištěna:

1. Školním řádem ZŠ.
2. Dodatkem ŠK ke školnímu řádu.
3. Vnitřním řádem ŠK.

V dalších prostorách školy, ve kterých probíhá zájmové vzdělávání se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

Věkové individuální zvláštnosti dětí

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat s rodiči adekvátně s přihlédnutím k jejich problémům a potřebám. V rámci výchovně vzdělávacího procesu se ve ŠK prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí – komunikativní, sociální a personální, k učení, k řešení problémů, občanské, pracovní.

Charakteristika vzdělávacího programu

Cíle vzdělávání

- rozvoj osobnosti člověka a její respektování
- umožnění seberealizace žáků ve skupinových i individuálních řízených nebo spontánních aktivitách,
- vedení žáků k účinnému využívání volného času
- prevence sociálně patologických jevů
- začlenění cílů ekologické výchovy do průběžné činnosti školního klubu
- kladný vztah k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči prostředí,
- utváření pozitivních vztahů mezi žáky posilování komunikačních dovedností a komunikační kompetence, která vede k rozvoji verbální i neverbální komunikace žáků.
- Žáci rozvíjejí slovní zásobu, učí se formulovat své myšlenky, vyjadřovat k daným tématům jasně, stručně a srozumitelně, ústní i písemnou formou. Učí se vyprávět, diskutovat, hledat nové argumenty a umět oponovat při osvojení si správné komunikační techniky.
- naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace.

Činnost ŠK se zaměřuje na tyto základní oblasti:

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

1. Výchova k odpovědnosti za svoji osobu, zdraví a dodržování osobní hygieny.
2. Posilování tělesné zdatnosti a otužování.
3. Rozvíjení citové stránky osobnosti.
4. Udržování pořádku v prostorách školy a okolí.

Posilování komunikačních dovedností – člověk ve společnosti:

1. Rozvoj slovní zásoby, kultivace slovního a mimoslovního projevu.
2. Schopnost vyjádřit se a naslouchat.
3. Uplatnění se v kolektivu.
4. Vytvoření základu estetického vztahu k životu, ke kultuře a umění.

Odpovědnost za své chování:

1. Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky.
2. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a změnám.
3. Pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů.
4. Důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality.

Ovládání negativních citových reakcí:

1. Vypořádání se stresem.
2. Řešení životních situací.
3. Vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy.
4. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině – člověk jako jedinec:

1. Rozvoj pozitivních citů žáka ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti).
2. Kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí a posilovat pozitivní myšlení, objektivní hodnocení každého žáka.
3. Vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny.
4. Usměrnovat temperament, postoje a hodnoty.

Formování životních postojů:

1. Vytváření společensky žádaných hodnot.
2. Vytváření základů právního vědomí, úcty, porozumění a tolerance.
3. Schopnost a ochota pomoci.
4. Posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům.
 - prevence sociálně patologických jevů – drogy, alkohol, kouření
 - delikvence
 - virtuální drogy
 - šikanování, vandalismus
 - násilné chování, rasismus
 - chápat podobnost a odlišnost lidí a pochopit rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
 - nacházení nových vazeb v souvztáhnosti mezi již získanými poznatky z vyučování
 - možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně – vzdělávací práce školního klubu
 - přinášet nové podněty a poznatky

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jde o dlouhodobý proces, souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté aktivity v zájmových kroužcích, pobytu ve školním klubu. Protínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého
- nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení
- všímá si problémů druhých, umí nabídnout řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- umí vyhledat informace k řešení problémů
- umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností
- chápe, že vyhýbání se problémům, není řešení

Kompetence komunikativní

- umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem
- nebojí se vyjádřit svůj názor
- naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je
- dokáže vést dialog
- využívá získané dovednosti ke spolupráci
- umí pracovat s informacemi
- vyjadřuje se kultivovaně
- dokáže vhodně argumentovat a obhájit
- dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem

Kompetence sociální

- spolupracuje v kolektivu
- vyjadřuje své názory
- umí jednat s dospělým i s vrstevníky
- je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým
- umí přijímat názory druhých, respektuje je a spolupracuje při řešení problémů
- zná možnosti, jak vědomě zvládat své emoce a sebereflektuje na ně
- má upevněny hygienické návyky

Kompetence občanská

- respektuje druhé
- respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské atd.
- dokáže v tísní pomoci
- dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích, se kterými nesouhlasí
- dokáže odolat psychickému nátlaku
- uvědomuje si, že za své činy má odpovědnost
- zná svá práva a povinnosti
- dokáže vyhodnotit situaci, dle svých možností
- chápe a vnímá tradice, historii a kulturu
- je ohleduplný k přírodě
- uvědomuje si hodnotu majetku svého a jiných osob

Kompetence pracovní

- používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení
- dokáže pracovat podle instrukcí a návodu
- váží si práce své i ostatních
- reaguje na potřeby a pomoc druhých
- svým pracovním přístupem se snaží chránit zdraví své i druhých
- dokáže své výsledky a své dovednosti nabídnout jiným
- je ohleduplný k přírodě a lidem kolem sebe
- umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě
- umí zhodnotit práci svou i druhých
- umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

FORMY, PROSTŘEDKY A METODY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pravidelná činnost:

Je dána skladbou aktivit školního klubu a představuje zejména organizované aktivity zájmového v zdělávání na škole.

- Výtvarná a pracovní činnost
- Dramatická a hudební činnost
- Sportovní aktivity
- Odpočinkové činnosti
- Rekreční činnosti
- Příprava na vyučování
- Práce s PC

Příležitostná činnost:

Je to výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost organizovaná. Nepravidelně dle potřeb dětí a možností ŠK (akce, projekty). Není zahrnuta do standardní skladby činností.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vymezení vzdělávacích oblastí

Člověk a jeho svět: místo kde žijeme, lidé kolem nás, lidé a čas (udržování regionální pověsti, tradice, zvyky, návštěva kultur. institucí)

Člověk a příroda: poznávat rozmanitost přírody, její ochrana a praktické poznávání, proměny přírody, roční období

Člověk a svět, společnost: vést děti k porozumění, úctě, toleranci, vytvářet kamarádské vztahy, osvojovat a dodržovat základy společenského chování

Průřezová témata

OSV - osobnostní sociální výchova:

Osobnostní rozvoj

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- odpovědnost za své chování, sebekontrola, sebeovládání, vybírat bezpečná místa do hry
- výchova ke zdravému životnímu stylu (správné stravovací návyky, pitný režim, hygienické návyky, odpovědnost za pořádek)

Sociální rozvoj

- vzájemné poznávání dětí, podobnost a odlišnost lidí, rozdíly v myšlení a jednání
- poznávání lidí, formování životních postojů, úcta, porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci, prevence sociálně patologických jevů
- posilování komunikačních dovedností, řeč těla, zvuků, slov-kultivace slovního a mimoslovního projevu
- dovednost odstoupit od vlastního nápadu a podřídit se, rozvíjet cizí myšlenku, pozitivní myšlení

Morální postoj

- různé typy problémů a sociálních rolí a jejich řešení, důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- umět hodnotit chování své i ostatních, neočekávat protislužbu, respektovat druhé, být spravedlivý, odpovědný, spolehlivý.

VDO - Výchova demokratického občana

- rodina, škola, školní klub, obec, stát, principy demokracie, příbuzenské vztahy, vztahy mezi dětmi, soužití, pravidla slušného chování, pochopit význam pravidel, řádu, práv
- základní lidská práva a práva dítěte, oslovování křestním jménem mezi žáky
- demokratické rozhodování mezi dětmi, možnost volby
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, uvědomit si svá práva i práva druhých, spravedlnost, řád a morálka

VEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rodinné příběhy, regionální pověsti a báje, zážitky a zkušenosti z jiných zemí, život dětí v jiných zemích
- naše vlast a Evropa a svět, státní a evropské symboly, zážitky z cest a zahraniční dovolené
- evropská unie a řešení problémů dětí a mládeže

MKV - Multikulturní výchova

- jedinečnost každého člověka, člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik (ve škole, obci, ve státě)

- spolupráce, tolerance, solidarita, slušné chování bez ohledu na kulturní a sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, odlišné vnímání světa
- specifické rysy jazyků, jejich rovnocennost a vzájemné obohacování, potřeba ovládat cizí jazyk jako nástroj dorozumění a celoživotní vzdělávání
- naše město, změny v přírodě, ochrana přírodních zdrojů, odpady, kultura, náš životní styl, aktuální ekologický problém a jeho řešení

EMV - Enviromentální výchova

- využívání přírody k relaxaci, ke hrám, ke sportování, poznávání přírody a její ochrana – les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný prales, lidské sídlo – město - vesnice, kulturní krajina
- voda, ovzduší a půda ochrana a co můžeme udělat my, ochrana biologických druhů, šetření energiemi
- životní prostředí a zemědělství, životní prostředí a doprava, životní prostředí a průmysl, odpady a hospodaření s odpady
- naše vesnice, změny v přírodě, ochrana přírodních zdrojů

MV- Mediální výchova

Tématické okruhy receptivních činností:

1. Pěstování kritického přístupu k reklamě, nenechat se ovlivnit, hledání základní obsahu v textu, ve zprávě.
2. Různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a pravdivou zprávou.
3. Nedílné zprávy, texty pro děti, dospívající, dospělé, zprávy pro různé časopisy a noviny.
4. Rozvoj schopnosti mít a vyjádřit svůj názor, nenechat se ovlivňovat.
5. Vliv médií na život a chování člověka i společnost, role filmu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti.

Tématické okruhy produktivních společností:

1. Správné vyjadřování, vhodná sdělení, tvorba mediálního sdělení.
2. Vyjádření zpráv ve skupinách podle věku, komunikace a spolupráce v týmu,, rozdělení úkolů.

Při rozvíjení dovednosti respektujeme u účastníků zájmového vzdělávání jejich individualitu a výstupy. Činnosti směřujeme přiměřeně věku žáků přihlášených do školního klubu možnostem a okolnostem.